

- Fedirko, M., Huhul, O., and Brych, B. "Teoretyko-prykladni aspekty rozbudovy rynku enerhetychnykh posluh v Ukraini" [Theoretical and Applied Aspects of Energy Services Market Development in Ukraine]. *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, is. 1 (2018): 7-19. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/29171/1/Федірко.pdf>
- Halchynska, Yu. M. "Rozvytok bioenerhetychnoho rynku Ukrainy na zasadakh marketynhu" [Development of the Bioenergy Market of Ukraine on the Basis of Marketing]: *dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.03*. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/dis_galchinska.pdf
- Ivanechko, N., Borysova, T., and Monastyrskyi, G. "Research of customer buying behavior on the ukrainian electro-mobility market". *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky*, no. 4 (2020): 507-513.
DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222527>
- [Legal Act of Ukraine] (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-19#Text>
- Mykoliuk, O. A. *Upravlinnia enerhetychnoiu bezpekoiu pidpriemstv: teoriia, metodolohiia, praktyka* [Energy Security Management of Enterprises: Theory, Methodology, Practice]. Khmelnytskyi: KhNU, 2019.
- "Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy za 2018 rik" [Statistical Yearbook of Ukraine for 2018]. Kyiv : Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2019. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/11/zb_yearbook_2018.pdf
- Shengmin, T., Xu, Wang, and Chuanwen, J. "Privacy-Preserving Energy Scheduling for ESCOs Based on Energy Blockchain Network". *Energies*, art. 1530, vol. 12, no. 8 (2019).
DOI: <https://doi.org/10.3390/en12081530>
- "The European Green Deal". European Commission. Brussels, December 11, 2019. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf
- "Transport i zviazok Ukrainy 2018 : statystychnyi zbirnyk" [Transport and Communications of Ukraine 2018: A Statistical Collection]. Kyiv : Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, 2019. http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/08/zb_tr2018pdf.pdf
- Zaverbnyi, A. S. "Ekonomichna polityka Ukrainy v sferi enerhetyky v umovakh yevrointehratsii" [Ukraine's Economic Policy in the Field of Energy in the Context of European Integration]: *dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.03*, 2019.
- Zozulyov, O., and Poltorak, K. "Kraud-tekhnohohii v upravlinni marketynhovymy komunikatsiiami pidpriemstva" [Crowd Technologies in the Management of Marketing Communications of the Enterprise]. *Marketynh v Ukraini*, no. 4 (2016): 17-24.
- Zvarych, R. I. "Ekonomichni imperatyvy protsesiv alterhlobalizatsii" [Economic Imperatives of Alterglobalization Processes]: *dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.02*, 2018.

УДК 658.152

JEL: D92; O33; O39; F62

КОРПОРАТИВНИЙ ВЕНЧУРИНГ ЯК ОСНОВА РОЗБУДОВИ ЕКОСИСТЕМ У ГЛОБАЛЬНИХ КООРДИНАТАХ СВІТУ

©2021 ЛАГУН А. І.

УДК 658.152

JEL: D92; O33; O39; F62

Лагун А. І. Корпоративний венчуринг як основа розбудови екосистем у глобальних координатах світу

В останні десятиліття всі ми є свідками зародження якісно нових тенденцій розвитку корпоративного венчурингу, що підтверджують його динамічну структурну динаміку, глобальний характер, а також диверсифіковані механізми реалізації та потужний вплив на динаміку світового науково-технічного прогресу. Корпоративний венчуринг є системою заходів, механізмів та інструментів фінансування бізнес-структурами корпоративного сектора процесів розробки, підтримки, інкубування, впровадження та реалізації венчурних стартапів, інноваційних програм і проєктів, що реалізуються переважно в середовищі малих інноваційних фірм під опією материнських підрозділів багатонаціональних підприємств (БНП) і лежать в основі розбудови у глобальних координатах глибоко інтегрованих на горизонтальному та вертикальному рівнях корпоративних венчурних екосистем. Насамперед слід відзначити динамічне нарощування вартісних масштабів інноваційного венчурного фінансування корпорацій і наростання міжрегіональних асиметрій у його нагромадженні. Між тим, діяльність БНП у царині корпоративного венчурингу свідчить про наростаючу в умовах техноглобалізму невідповідність приватномонаполістичної форми інноватизації глобального виробництва об'єктивним потребам національного економічного розвитку. Як результат – на міждержавному, регіональному та наднаціональному рівнях актуалізується питання щодо розвитку якісно нових форм науково-технічної кооперації суб'єктів господарювання; розбудови глобальних інноваційних і професійних мереж дослідників, учених і науково-дослідного персоналу; ефективного комбінунання виробничих ресурсів, а також усупіщення праці та концентрації інноваційного капіталу з метою оперативного вирішення найбільш актуальних для світової спільноти науково-технічних завдань.

Ключові слова: венчур, глобалізація, інновації, венчурне фінансування, капітал.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-3-50-55>

Бібл.: 8.

Лагун Антоніна Іванівна – здобувач, кафедра міжнародного обліку і аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (просп. Перемоги, 54/1, Київ, 03057, Україна)

E-mail: andavydenko@kneu.edu.ua

Lahun A. I. Corporate Venturing as the Basis for Development of Ecosystems in the Global Coordinates of the World

In recent decades, we have all witnessed the emergence of qualitatively new trends in the development of corporate venturing, which justify its dynamic structural dynamics, global character, as well as diversified implementation mechanisms and a powerful influence on the dynamics of global scientific-technological progress. Corporate venturing is a system of measures, mechanisms and instruments for financing by the business structures, belonging to the corporate sector, of the processes of development, support, incubation, introduction and implementation of venture capital startups, innovative programs and projects materialized mainly among small innovative firms under the care of the parent divisions of multinational enterprises (MNE) and underlying the development in global coordinates deeply integrated at the horizontal and vertical levels of corporate venturing ecosystems. First of all, worth noting is the dynamic increase of the value scale of innovative venture capital financing of corporations and the growth of interregional asymmetry in its accumulation. Meanwhile, the activity of MNE in the field of corporate venturing indicates the growing inconsistency of the private monopolistic form of innovating the global production with the objective needs of national economic development in the context of technoglobalism. As a result, at the interstate, regional and supranational levels, the issue of the development of qualitatively new forms of scientific-technical cooperation of economic entities becomes actualized; the same is valid for the development of global innovative and professional networks of researchers, scientists and research staff; also the efficient combination of production resources, as well as the socialization of labor and the concentration of innovative capital in order to promptly solve the most relevant scientific and technical problems for the world community.

Keywords: venturing, globalization, innovation, venture financing, capital.

Bibl.: 8.

Lahun Antonina I. – Applicant, The Department of International Accounting and Auditing, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03057, Ukraine)

E-mail: andavydenko@kneu.edu.ua

Техноглобалізаційні умови функціонування міжнародного бізнесу відкривають перед багатонаціональними підприємствами небачені дотепер ресурсні джерела конкурентного розвитку на основі формування й удосконалення ключових компетенцій, нарощування інтелектуального ресурсу й масштабів фінансування проривних інновацій, підвищення науково-технічного рівня корпоративних виробничих структур, комерціалізації технологічних новинок і їх дифузії у глобальному соціально-економічному просторі. Корпоративний венчуринг, як особливий вид економічної діяльності, пов'язаний з реалізацією ризикових інноваційних проектів з метою одержання підприємницького та засновницького доходу, характеризується доволі широким діапазоном інституційних й організаційно-економічних відмінностей за країнами та регіонами. Виходячи з цього, вкрай необхідно його характеристика в глобальних координатах.

Вагомий внесок у дослідження даної проблематики зробили багато зарубіжних і вітчизняних вчених, а саме: Поручник А. М., Столярчук Я. М., Антонюк Л. Л., Ільницький Д. О., Зянько В. В., Кузнецова М. Н., Акельєв Є. С. та інші. Але поза їхньою увагою залишилась характеристика корпоративного венчурингу в глобальних координатах.

Ефективним механізмом органічного синтезу зазначених процесів є корпоративний венчуринг як система заходів, механізмів та інструментів фінансування бізнес-структурами корпоративного сектора процесів розробки, підтримки, інкубування, впровадження та реалізації венчурних стартапів, інноваційних програм і проектів, що реалізуються переважно в середовищі малих інноваційних фірм під опікою материнських підрозділів багатонаціональних підприємств (БНП) [1, с. 157] і лежать в основі розбудови у глобальних координатах глибоко інтегрованих на

горизонтальному та вертикальному рівнях корпоративних венчурних екосистем.

Достатньо сказати, що на корпоративний сектор припадає нині від 60 до 70% сукупних національних витрат на ДіР, при цьому близько 10% інноваційної продукції та науково-технологічних розробок, згенерованих корпоративним сектором, спираються на піонерні результати фундаментальних досліджень. Красномовним підтвердженням даної тези є, зокрема, дані, які свідчать про те, що у 2018 р. сукупний обсяг витрат на ДіР у топ-20 багатонаціональних підприємств (загальна вартість активів яких становить близько 4,6 трлн дол. США) досягнув майже 196 млрд дол. США, що дорівнює річним бюджетам державних міністерств і відомств багатьох держав.

Згадаймо також, що частка ДіР 100 найбільших американських корпорацій становить нині майже 82% загального обсягу досліджень і розробок промислового сектора. У Великій Британії даний показник дорівнює 70%, а у Франції – понад 80% [2, с. 331]. Таким чином, неухильно зростаючі витрати багатонаціональних підприємств на ДіР забезпечують їм широкі можливості щодо фінансування розробки нових видів продукції за рахунок внутрішнього нагромадження капіталу, а також акумулювання світового науково-технічного ресурсу. З огляду на це, корпоративне венчурне фінансування покликане забезпечувати фінансування багатонаціональними підприємствами початкових стадій ризикованого інноваційного підприємництва в обмін на певну частку приросту капіталу чи частку акціонерного капіталу майбутнього інноваційного підприємства. Так, тільки у період 2007–2018 рр. його загальний вартісний обсяг за країнами ОЕСР збільшився з 47,4 до 131,2 млрд дол. США [3], що дало змогу знівелювати глибокий розрив між ринковим попитом і пропонуванням фі-

нансових ресурсів для інвестиційної підтримки молодих інноваційних компаній.

Про досягнутий на сьогодні рівень поширення корпоративного венчурингу свідчать такі дані: частка венчурного інвестування корпорацій становить від 7 до 25% загального вартісного обсягу венчурних інвестицій, що реалізуються сьогодні у світі за понад 8,2 тис. програм і проєктів [4, с. 76]. Нині венчурні капіталовкладення здійснюють майже половина зі 100 найбільших європейських корпорацій, серед яких безумовними лідерами є німецькі фірми; а загальна кількість спеціалізованих венчурних фондів, що функціонують на постійній основі у країнах Євросоюзу, досягає 1 тис. Щорічно вони інвестують венчурний капітал у більш ніж 10 тис. компаній і підприємницьких структур [5, с. 47] і мають свій власний спеціалізаційний профіль, сформований згідно зі специфікою географічної та технологічної структури діяльності та пріоритетності тих чи інших стадій венчурного фінансування інновацій. Останніми роками в європейські компанії щорічно інвестується до 7 млрд євро венчурного капіталу, що становить 0,05% ВВП держав регіону; а в японські – 250 млрд ієн, або 0,06% валового внутрішнього продукту Японії.

Корпоративний венчуринг, зародившись у Сполучених Штатах Америки у 1940-х роках як один із напрямів операційної та науково-технічної діяльності великих компаній, упродовж 1950–1980-х років динамічно поширюється на інші світові регіони, чимраз більше залучаючи у свою «орбіту» БНП держав-лідерів та набуваючи дедалі більш зрілих організаційно-економічних та управлінських форм. Ключовими причинами його стрімкої структурної динаміки в цей період стає, на нашу думку, перехід провідних країн до технологій п'ятого технологічного укладу. Як надскладний комплекс новітніх технологій, винаходів та інноваційних розробок, що спричиняють глибокі кількісно-якісні трансформації в розвитку базису суспільного виробництва, п'ятий технологічний уклад на глибокому структурному рівні модернізував їх національні економічні системи на основі всебічного розвитку комп'ютерної техніки та телекомунікацій, електронної, вимірювальної й оптико-волоконної техніки; впровадження в усі сфери людської життєдіяльності програмного забезпечення; системної автоматизації та комп'ютеризації промислового виробництва, роботобудівництва та надання інформаційних послуг.

Останніми десятиліттями всі ми є свідками зародження якісно нових тенденцій розвитку корпоративного венчурингу, що підтверджують його структурну динаміку, глобальний характер, а також диверсифіковані механізми реалізації та потужний вплив на динаміку світового науково-технічного прогресу. Насамперед слід відзначити *динамічне нарощування вартісних масштабів інноваційного венчурного фінансування*

нансування корпорацій і наростання міжрегіональних асиметрій у його нагромадженні. Красномовним підтвердженням цього є дані, які свідчать про те, що тільки в період 2005–2019 рр. щорічні світові обсяги венчурного фінансування зросли з 33 до майже 219 млрд євро, а корпоративного венчурингу – з 6 до 57 млрд євро. Даний тренд відбиває вражаючі річні темпи зростання (CAGR) венчурного бізнесу на рівні 31%.

Зокрема, після циклічного спаду світогосподарської динаміки 2000–2002 рр. спостерігається чітко виражена стабілізація ринку венчурного фінансування в період 2003–2007 рр. з усталеною часткою корпоративного венчурингу на рівні 6–8% його загальних обсягів. Подібна динаміка відбиває стійкий інтерес корпоративних бізнес-структур до інвестування в нові технології та науково-технічні розробки, здатні забезпечити нарощування їх конкурентних позицій на ключових сегментах міжнародного ринку. Акцентуємо увагу на тому, що в період глобального економічного спаду 2008–2009 рр. спостерігається падіння масштабів корпоративного венчурингу, що підтверджує наявність тісного взаємозв'язку між макроекономічною динамікою та масштабами корпоративного венчурного фінансування.

Між тим, сьогодні спостерігається докорінна зміна моделі корпоративного венчурингу, коли компанії на тлі збереження ключової мотивації щодо отримання фінансової віддачі від здійснених інвестиційних капіталовкладень, дедалі більшою мірою розглядають інструменти венчурного бізнесу (включаючи інноваційні лабораторії, інкубатори, акселератори та ін.) як ключовий механізм отримання доступу до провідних технологій і науково-дослідних розробок. Тому нині навіть тимчасові коливання макроекономічної динаміки в окремих країнах не здатні порушити глобальні тренди щодо неухильного нарощування масштабів корпоративного венчурингу, зростання його ролі в національних ДіР, виробництві та ринковому збуті інноваційно містких товарів і послуг, а також наповненні венчурних фондів. Корпоративний венчуринг відбиває, на нашу думку, тенденцію системної диджиталізації всіх сфер економічної діяльності, що докорінно модернізує галузево-секторальну структуру світового господарства. Таким чином, останніми роками він активно трансформується в налагоджену систему конкурентного лідерства компаній, яка поряд з ДіР і злиттями та поглинаннями активно й у зростаючих масштабах фінансується з коштів виробничого нагромадження компаній і різного роду підприємницьких структур.

Що ж стосується *географічної структури венчурного фінансування*, то, як показують дані, у період 2006–2019 рр. за групою топ-10 країн ОЕСР загальний обсяг венчурного фінансування збільшився з 45,2 до 148,6 млрд дол. США, у т. ч. фінансування «посівних» етапів – з 0,5 до 7,6 млрд, стартапів і ранніх етапів ДіР –

з 17,3 до 53,4 млрд, а пізніх етапів – з 27,3 до 87,7 млрд дол. США. При цьому лідерами за масштабами корпоративного фінансування є на сьогодні Канада (3,3 млрд дол. США у 2019 р.), Велика Британія (2,9 млрд), Франція (2,3 млрд) та Німеччина (2,1 млрд дол. США). Проте навіть сукупно за масштабами венчурного фінансування ці держави не наближаються до Сполучених Штатів Америки, де ці обсяги зросли за досліджуваний період з 37,4 млрд дол. США у 2006 р. до 135,6 млрд у 2019 р. Більше того, в останні десятиліття на Сполучені Штати Америки стабільно припадає від 30 до 60% глобального вартісного обсягу фінансування.

Ще однією відмітною рисою корпоративного венчурингу є зростання кількості гігантських за вартісними обсягами угод залучення венчурного капіталу, а отже, і своєрідна ескалація капіталізації венчурних фондів. Так, середній розмір венчурного фонду зріс у 2018 р. до позначки у 80 млн дол. США, тоді як ще у 2013 р. він не перевищував 40–50 млн. У результаті фірми сьогодні дедалі більшою мірою орієнтуються на зменшення кількості укладених угод венчурного фінансування, що свідчить, з одного боку, про зростання вартості ДіР, а з іншого – про значне підвищення критеріальних вимог до відбору проектів фінансування та їх підвищену ризикованість.

Незважаючи на збереження лідерських позицій розвинутих країн світу у процесах корпоративного венчурного фінансування, з року в рік активізується діяльність у даній царині держав з емерджентними ринками, компанії яких виявляють дедалі більший інтерес не тільки до розбудови венчурного бізнесу в себе на батьківщині, але й до здійснення в усе зростаючих масштабах зарубіжного венчурного інвестування. Звернімось до цифр: у період 2005–2018 рр., як показують дані, вартісні обсяги венчурного капіталу, інвестованого економічними агентами Китаю, зросли з 0,7 до майже 97 млрд дол. США (що становить 36% глобальних обсягів), а інших країн азійського мегарегіону – з 0,3 до 18,3 млрд дол. США. П'ять держав Азії – Індія, Індонезія, Японія, Сінгапур та Республіка Корея сукупно отримують сьогодні 7% світового венчурного капіталу щорічно, тоді як держави Європейського Союзу – 8% [6].

Таким чином, характеризуючи передиспозицію світових регіонів на глобальній карті венчурного фінансування інновацій, повною мірою погоджуємося з думкою фахівців Національної наукової ради США (англ. – *National Science Board*). Вони наголошують, що в останнє десятиліття світовий ринок венчурного фінансування дуже стрімко трансформувалася з архітектури, переважно орієнтованої на Сполучені Штати Америки, у глобально-структуровану систему з чітко вираженим посиленням домінування азійського мегарегіону в статусі одержувача венчурних інвестицій [6].

Наступний глобальний тренд розвитку корпоративного венчурингу – це *системна диверсифікація його секторальної структури* на користь тих секторів світового господарства, що детермінують векторну спрямованість науково-технічного поступу, забезпечують прибуткові інвестиційні капіталовкладення в розширення виробництва, здобуття в найкоротші терміни серйозних технологічних переваг над своїми конкурентами, а також швидкий обіг авансованого капіталу з відповідними зростаючими показниками річної норми виробленої доданої вартості. У даному контексті слід наголосити, що вже з кінця 1990-х років корпоративні венчурні фонди в масовому порядку починають інвестувати Інтернет-компанії, частка яких станом на 2000 р. становила 16%. На сьогодні ж, як свідчать дані, у секторальній структурі венчурних капіталовкладень у Сполучених Штатах Америки інтернет-сектор посідає лідерські позиції з часткою на рівні 41,5% загального обсягу, що становить в абсолютних показниках 11,3 млрд дол. США (станом на другий квартал 2020 р.). Далі йде охорона здоров'я – 6,4 млрд (23,7%), розробка програмного забезпечення – 2,9 млрд (10,7%), мобільний зв'язок і комунікації – 2,9 млрд (10,7%), електроніка – 507,3 млн (1,9%), сільське господарство – 502,7 млн (1,8%), виробництво продуктів харчування і напоїв – 466,5 млн (1,7%), комп'ютерне обладнання та сервіси – 428,8 млн (1,6%), промисловий сектор – 403,8 млн (1,5% відповідно).

Як відомо, невід'ємним і надважливим компонентом циклу корпоративного венчурингу є вихід інвесторів з венчурного капіталу, що передбачає систему дій і заходів щодо продажу чи погашення частки в компанії за умов досягнення нею цільових показників рентабельності інвестиційних капіталовкладень. Як кількість виходів, так і їх сукупний вартісний обсяг є основними драйверами структурної динаміки корпоративного венчурингу в довгостроковій перспективі, ключовими мірками економічної результативності венчурних інвестицій, а також досягнутого брендингу та ділової репутації компаній на ринку. Саме успішно реалізовані виходи (як наперед продумані інвесторами стратегії вилучення інвестованого у проекти капіталу, засоби відходу від управління компаніями після досягнення визначених цілей і виходу доходів на максимальний рівень) забезпечують притік у венчурну індустрію грошових ресурсів, частина яких з часом може бути реінвестована, а отже, і генеруватиме додану вартість.

Не випадково більшість венчурних капіталістів наполягають на включенні ретельно спланованих корпоративних стратегій виходу з інвестицій у бізнес-плани до внесення будь-якого капіталу. Наголосимо, що на сьогодні не більше 34% усіх підприємців та інвесторів мають чітку стратегію виходу з венчурних інвестицій, що справляє доволі гальмуючий вплив на ухвалення управлінських рішень щодо фінансуван-

ня, купівлі ресурсів та управління ризиками, а також розбудову глобальної венчурної індустрії в частині перманентного притоку та нагромадження інвестиційного капіталу. Між тим, навіть зазначений гальмуючий чинник не здатен призупинити динаміку нарощування масштабів виходу інвесторів з венчурного капіталу, щорічні вартісні обсяги яких збільшилися з 84 млрд дол. США у 2007 р. до 332,7 млрд у 2019 р., а загальна кількість – з 1075 до 1719 виходів у рік. При цьому лівова частка здійснених виходів припадає на Сполучені Штати Америки (65,5% у середньорічному обчисленні за вартісним обсягом і 56,2% за середньорічною кількістю у період 2007–2019 рр.), що підтверджує загальний тренд непохитного домінування цієї держави у глобальних процесах венчурного фінансування інновацій.

У комплексній характеристиці глобальних трендів розвитку корпоративного венчурингу не можемо оминати увагою і таку яскраво виражену тенденцію, як *посилення міжрегіональних асиметрій* у його концентрації. Йдеться насамперед про активну розбудову в останні десятиліття регіональних інноваційних мереж, ядром яких є міжнародне наукове співробітництво та корпоративні платформи відкритих інновацій. Наголосимо, що мережеві взаємовідносини формуються як у межах самих корпоративних структур, так і на міжфірмовому рівні, а головними їх організаційними формами є кластери та бізнес-структури мережевого типу. Це забезпечує насамперед високий рівень координації інноваційних процесів і значне підвищення ключових компетенцій усіх учасників мереж завдяки володінню спільними ресурсами, інвестиціями та каналами глобальної дифузії знань та інновацій, формуванню локальних точок розвитку нових технологічних укладів та поступовому переливу в них ресурсів рінорівневих економічних систем [7, с. 10, 11].

І, нарешті, в аналізі глобальних трендів розвитку корпоративного венчурингу особливе місце посідає тенденція *посилення його фемінізації*, а отже, – значне пом'якшення існуючих тут гендерних дисбалансів. Зазначимо, що фемінізація корпоративного венчурингу є невід'ємним компонентом такого об'єктивного процесу, як активізація участі жінок у соціально-економічних процесах. Таким чином, певне нівелювання гендерних дисбалансів у сфері корпоративного венчурингу виявляється у зростанні кількості жінок у статусі старших партнерів венчурних компаній та посиленні ролі жіноцтва в ухваленні управлінських рішень у даному секторі бізнесової діяльності. Відзначимо, що хоча кількісні параметри залучення жінок у венчурне підприємництво все ще залишаються на дуже низькому рівні (75% великих компаній даного сектора не мають жіночого представництва в корпоративному управлінні у статусі старших партнерів), однак лише за останній рік їх

частка на керівних посадах корпорацій зросла з 8,9 до 9,5% [8], і явний прогрес тут чітко прослідковується.

ВИСНОВКИ

Отже, підбиваючи підсумок, констатуємо таке: сучасний організаційно-економічний інструментарій розвитку корпоративного венчурингу формує глобальну інституційну архітектуру інноваційних процесів, в яких бере активну участь як великий корпоративний бізнес, так і малі інноваційні компанії. Корпоративний венчуринг характеризується сьогодні цілою низкою узагальнюючих рис і тенденцій, що набувають свого концентрованого вираження в динамічному нарощуванні обсягів капіталу в управлінні венчурних інвесторів; стрімкому зростанні капіталізації світового ринку корпоративного венчурного капіталу та розширенні географічної карти його прикладення за межами держав світової тріади; значному збільшенні середньої вартості угод венчурного фінансування; системній диверсифікації його секторальної структури на користь високотехнологічних секторів світового господарства; динамічному зростанні масштабів IPO-розміщень та злиттів і поглинань, підтримуваних венчурним капіталом тощо.

Між тим, діяльність багатонаціональних компаній у царині корпоративного венчурингу свідчить про наростаючу в умовах техноглобалізму невідповідність приватномонопольної форми інновації глобального виробництва об'єктивним потребам національного економічного розвитку. Як результат – на міждержавному, регіональному та наднаціональному рівнях актуалізується питання щодо розвитку якісно нових форм науково-технічної кооперації суб'єктів господарювання; розбудови глобальних інноваційних і професійних мереж дослідників, учених і науково-дослідного персоналу; ефективного комбінування виробничих ресурсів, а також усупільнення праці та концентрації інноваційного капіталу з метою оперативного вирішення найбільш актуальних для світової спільноти науково-технічних завдань. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Литвин І. В. Корпоративні схеми венчурного фінансування проектів. *Молодий вчений*. 2014. № 6. С. 157–162.
2. Столярчук В. М. Особливості венчурного фінансування в системі комерціалізації інновацій. *Формування ринкової економіки*. 2010. № 23. С. 326–341. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/14713739.pdf>
3. Venture capital investments // OECD.Stat. URL: https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=VC_INVEST#
4. Мотовилов О. В. Корпоративное венчурное финансирование инновационных проектов. *Вестник СПбГУ. Серия 5. Экономика*. 2016. Вып. 4. С. 75–91. DOI: <https://doi.org/10.21638/11701/spbu05.2016.404>
5. Малашенкова О. Венчурное финансирование инновационного развития мировой экономики.

Банкаўскі веснік. 2012. № 22. С. 44–51. URL: <https://www.nbrb.by/bv/articles/9398.pdf>

6. Invention, Knowledge Transfer, and Innovation // Science and Engineering Indicators. URL: <https://nces.nsf.gov/pubs/nsb20204/innovation-indicators-united-states-and-other-major-economies#figureCtr945>
7. Шевченко И. В., Салмина О. А. Глобальные инновационные сети в постиндустриальной экономике: открытость и научное сотрудничество. *Финансы и кредит*. 2011. № 47. С. 10–18.
8. Hinds R. Four Venture Capital Trends That Will Define the Future. URL: <https://www.affinity.co/blog/venture-capital-trends>

Науковий керівник – Галенко О. М. – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри міжнародного обліку і аудиту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

REFERENCES

- Hinds, R. "Four Venture Capital Trends That Will Define the Future". <https://www.affinity.co/blog/venture-capital-trends>
- "Invention, Knowledge Transfer, and Innovation". *Science and Engineering Indicators*. <https://nces.nsf.gov/pubs/nsb20204/innovation-indicators-united-states-and-other-major-economies#figureCtr945>

- Lytvyn, I. V. "Korporatyvni skhemy venchurnoho finansuvania proektiv" [Corporate Schemes of Venture Financing Projects]. *Molodyi vchenyi*, no. 6 (2014): 157-162.
- Malashenkova, O. "Venchurnoye finansirovaniye innovatsionnogo razvitiya mirovoy ekonomiki" [Venture Financing of Innovative Development of the World Economy]. *Bankauski vesnik*, no. 22 (2012): 44-51. <https://www.nbrb.by/bv/articles/9398.pdf>
- Motovilov, O. V. "Korporativnoye venchurnoye finansirovaniye innovatsionnykh proektiv" [Corporate Venture Financing of Innovative Projects]. *Vestnik SPbGU. Seriya 5. Ekonomika*, no. 4 (2016): 75-91. DOI: <https://doi.org/10.21638/11701/spbu05.2016.404>
- Shevchenko, I. V., and Salmina, O. A. "Globalnyye innovatsionnyye seti v postindustrialnoy ekonomike: otkrytost i nauchnoye sotrudnichestvo" [Global Innovation Networks in the Post-industrial Economy: Openness and Scientific Cooperation]. *Finansy i kredit*, no. 47 (2011): 10-18.
- Stoliarchuk, V. M. "Osoblyvosti venchurnoho finansuvania v systemi komertsializatsii innovatsii" [Features of Venture Financing in the System of Commercialization of Innovations]. *Formuvannia rynkovoї ekonomiky*, no. 23 (2010): 326-341. <https://core.ac.uk/download/pdf/14713739.pdf>
- "Venture capital investments". OECD.Stat. https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=VC_INVEST#